

**Prognoza oddziaływania na środowisko
dla Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030**

Otmuchów, 07.01.2025 r.

Zamawiający:

Gmina Otmuchów
ul. Zamkowa 6
48-385 Otmuchów

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Kierownik zespołu autorów prognozy

Konsultant – Joanna Kaszubska

Analitik – Zuzanna Ciska

Spis treści

1. Podstawa prawna.....	4
2. Zakres prognozy	4
3. Zastosowane metody i wykorzystane materiały	6
4. Informacje o zawartości, głównych celach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 i powiązaniu ich z innymi dokumentami	7
4.1 Przedmiot i główne cele Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030	7
4.2. Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego	9
5. Charakterystyka ogólna Gminy Otmuchów	26
6. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	27
6.1. Jakość powietrza	27
6.2. Klimat akustyczny	33
6.3. Pola elektromagnetyczne	35
6.4. Wody powierzchniowe i podziemne	37
6.5. Gleby i zasoby geologiczne	40
6.6. Zasoby przyrodnicze	44
6.7. Zagrożenia poważnymi awariami.....	53
6.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody.....	53
7. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030	54
8. Przewidywane oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030	55
8.1 Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.....	55
8.2 Przewidywane oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko	55
8.3 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	65
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Otmuchów na lata 2024-2030.....	66
10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030.....	69
11. Napotkane trudności i luki w wiedzy	70
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring.....	70
13. Konsultacje społeczne	73
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	73
Spis tabel i rysunków	75

1. Podstawa prawna

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) zobowiązują do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej: sooś) projektów dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zakres Prognozy jest zgodny z następującymi dokumentami:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);,
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
3. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.),
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112),
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478).

Przepisy art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112) zobowiązują organy zarządzające do przeprowadzenia procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dokumentów wyznaczających ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednym z dokumentów, dla których wymaga sporządzanie dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym jest gminny program rewitalizacji.

Niniejsza Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Zakres prognozy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1) zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedmiotowa Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) oraz zgodnie z uzgodnieniem z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 10 grudnia 2024 r. (znak: WOOŚ.411.4.28.2024.PM) co do zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

3. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

Sporządzając przedmiotową Prognozę, w pierwszej kolejności przeanalizowano, czy zapisy ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 będą wspierały realizację celów określonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do polityki energetycznej. Następnie dokonano oceny obecnego stanu środowiska w granicach administracyjnych gminy Otmuchów oraz potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030.

Zidentyfikowano również potencjalne oddziaływania planowanych działań na środowisko, co zaprezentowano w postaci macierzy – w wierszach uwzględniono działania, a w kolumnach następujące elementy:

- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- klimat akustyczny,

- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Występowanie oddziaływania zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

4. Informacje o zawartości, głównych celach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 i powiązaniu ich z innymi dokumentami

4.1 Przedmiot i główne cele Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Przedmiotem Prognozy jest Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030, w którym określono cele rewitalizacji i kierunki działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

W Programie Rewitalizacji określono wizję, tj. stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Gmina Otmuchów jest miejscem, które łączy nowoczesność z troską o naturę, przestrzenią harmonijnie integrującą potrzeby mieszkańców z dbałością o środowisko. Dzięki działaniom rewitalizacyjnym, gmina jest zintegrowaną jednostką, której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym. Mają oni do dyspozycji nowe miejsca rekreacji, wypoczynku oraz spotkań, które sprzyjają integracji międzypokoleniowej. Nowoczesne przestrzenie publiczne poprawiają jakość życia, oferując możliwość aktywnego spędzania

**czasu, relaksu w otoczeniu zieleni oraz uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych
i edukacyjnych.**

Otmuchów jest gminą, w której rozwój gospodarczy idzie w parze z ekologicznymi wartościami, a lokalne inicjatywy wspierają bioróżnorodność. Nowoczesne rozwiązania urbanistyczne, promujące zrównoważone zagospodarowanie terenu, poprawiają jakość powietrza i zmniejszają emisję spalin. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę rekreacyjną oraz w rozwiązania przyjazne środowisku, gmina przyciąga zarówno nowych mieszkańców, jak i turystów, co pozytywnie wpływa na lokalną gospodarkę.

Środowisko naturalne w Otmuchowie zyskuje na wartości – dzięki ekologicznym rozwiązaniom i dbałości o zieleni, gmina jest miejscem przyjaznym dla roślin i zwierząt, co jednocześnie tworzy warunki sprzyjające odpoczynkowi na świeżym powietrzu. Edukacja ekologiczna stanowi integralną część życia mieszkańców, którzy są świadomi znaczenia przyrody i jej ochrony.

Rewitalizowane obszary stały się atrakcyjnym miejscem do życia dla wszystkich mieszkańców gminy, oferując zarówno funkcjonalne, jak i estetyczne otoczenie. Podobzary Grądy, Kijów, Lasowice, Nadziejów, Ratnowice, Starowice, Suszkowice oraz Obwód Śródmieście III rozwijają się dynamicznie, zarówno pod względem społecznym, jak i gospodarczym. Działania podejmowane na tych terenach sprzyjają nie tylko poprawie jakości życia w ich obrębie, lecz w całej gminie.

Każda z inicjatyw podejmowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przyczynia się do zrównoważonego rozwoju Gminy Otmuchów, która dzięki temu jest dynamicznie rozwijającą się gminą, która oferuje równowagę między życiem miejskim a bliskością natury i przestrzenią, w której mieszkańcy cieszą się komfortem życia w otoczeniu zadbanej, nowoczesnej infrastruktury. Wdrożone działania zapewniają lepszą jakość życia obecnym i przyszłym mieszkańcom Gminy.

Ponadto w Programie Rewitalizacji określono także cele strategiczne, które są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy Otmuchów i wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji obszaru rewitalizacji Gminy Otmuchów. Cele i kierunki działań wynikające z Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

**Tabela 1. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Otmuchów
na lata 2024-2030**

Cel	Kierunek działań
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami
Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych	Poprawa jakości środowiska naturalnego
	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców
Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawione powyżej cele dążą do poprawy jakości życia mieszkańców oraz poprawy stanu środowiska naturalnego gminy. Analizując cele, oprócz ich pozytywnego wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach nadrzędnych (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionalnym, w tym dokumentów na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów z znacznym stopniem zależy bowiem możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej Gminy.

4.2. Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego

W poniższej tabeli przedstawiono powiązanie i spójność Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 z dokumentami planistycznymi i strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Globalna Agenda 21	Dokument przyjęty na konferencji „Środowisko i Rozwój” z inicjatywy ONZ w 1992 roku na II Konferencji w Rio de Janeiro	Dokument stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju i wskazuje w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Jednym z celów wyznaczonym w dokumencie jest zapewnienie stanu równowagi ekologicznej. Do kluczowych zadań należy ochrona atmosfery, zwalczanie wyłesiania, ochrona delikatnego środowiska, ochrona różnorodności biologicznej, kontrola zanieczyszczeń oraz zarządzanie biotechnologią i odpadami radioaktywnymi.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	Dokument przyjęty podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r.	Cele określone w Agendzie: Cel 1: Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie, Cel 2: Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo, Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt, Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie, Cel 5: Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt, Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi, Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie, Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi, Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność,	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel 10: Zmniejszyć nierówność w krajach i między krajami, Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu, Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji, Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, Cel 14: Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony, Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej, Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu, Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.	
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Dokument sporządzony we Florencji 20 października 2000 r., natomiast ratyfikowany przez Polskę 27 września 2004 r., a wszedł w życie 1 stycznia 2005 r.	Celami Konwencji są: promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. W ramach Konwencji podejmowane są działania na rzecz ochrony, planowania i gospodarowania krajobrazem. Do środków ogólnych zalicza się prawne uznanie krajobrazu jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, stworzenie procedur udziału społeczeństwa w kreowaniu tej polityki oraz uwzględnienie kwestii krajobrazowych we wszelkich innych politykach, które bezpośrednio lub pośrednio oddziałują na krajobraz.	Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjające rozwojowi mieszkańców

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Wśród środków specjalnych (określonych w art. 6 Konwencji) istotnym elementem działań na rzecz ochrony krajobrazu jest podnoszenie świadomości społeczeństwa oraz innych podmiotów w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian.	
Europejski Zielony Ład	Dokument został zainicjowany przez Komisję Europejską w grudniu 2019 r.	Europejski Zielony Ład to pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie Unii Europejskiej na drogę transformacji ekologicznej, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Realizacja tego celu będzie wymagała transformacji społeczno-gospodarczej w Europie: racjonalnej kosztowo, sprawiedliwej i zrównoważonej społecznie. Działania zostały wyznaczone w następujących obszarach: Klimat, Energia, Rolnictwo, Przemysł, Środowisko i oceany, Transport, Finanse i rozwój regionalny, Badania naukowe i innowacje.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	Dokument opublikowany przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.	Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest wszechstronnym, ambitnym i długotrwałym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Środowisko: — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód;	Cel: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym Kierunek działań: Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.	
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska: — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu	
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990; Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania	
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną; Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15, Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce, Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych; Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym: — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym Kierunek działań: Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne: — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.	Cele określone w Planie: — wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, — osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: — 55% dla roku 2025, — 60% dla roku 2030, — 65% dla roku 2035, — minimalizacja ilości składowanych odpadów: — do 30% w roku 2025, — do 20% w roku 2030, — do 10% w roku 2035, — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu obieranych i zbieranych odpadów, — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszania ilości odpadów	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Program wodno–środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania	Plan gospodarowania wodami na obszarze Odry stanowi podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i określa zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	wodami na obszarze dorzecza Odry	dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.	
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Celem Planu zarządzania ryzykiem powodziowym jest zapewnienie skutecznego zarządzania ryzykiem powodziowym w przyszłości, stwarzając jednocześnie szanse na proaktywne podejście w inicjowaniu i wdrażaniu działań inwestycyjnych oraz instrumentów je wspomagających.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cel: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego. Opolskie 2030	Uchwała nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 roku	1. Człowiek i relacje – mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę; 2. Środowisko i rozwój – środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi; 3. Silna gospodarka – gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu.	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 2019	Uchwała nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.	Głównym zadaniem Planu jest określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju oraz kierunków i priorytetów kształtowania środowiska przyrodniczego, kulturowego i zurbanizowanego – w dostosowaniu do strategicznych kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego województwa.	Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 wspólne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2021-2027	Uchwała nr XXXVI/365/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r.	Cele: 1. Spełnianie wymagań w zakresie jakości powietrza; 2. Adaptacja do zmian klimatu; 3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych; 4. Poprawa stanu klimatu akustycznego i osiągnięcie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu; 5. Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas; 6. Utrzymanie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych; 7. Zwiększenie retencji wodnej województwa, zwłaszcza naturalnej; 8. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody; 9. Przeciwdziałanie skutkom suszy; 10. Ochrona przed powodzią z uwzględnieniem nietechnicznych metod ochrony wykorzystujących naturalne możliwości środowiska; 11. Osiągnięcie co najmniej dobrego stanu wód; 12. Poprawa jakości wody; 13. Poprawa stopnia zwodociągowania i skanalizowania województwa; 14. Ochrona złóż kopalin; 15. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko związanej z wydobywaniem kopalin; 16. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych; 17. Utrzymanie dobrej jakości gleb i ochrona ich przed degradacją; 18. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych; 19. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych; 20. Zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie; 21. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; 22. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		23. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych; 24. Zachowanie różnorodności biologicznej; 25. Kształtowanie i wzmacnianie systemu przyrodniczego; 26. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo przed urbanizacją i wykorzystaniem rolniczym; 27. Ochrona krajobrazowa województwa, w szczególności krajobrazów priorytetowych; 28. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii; 29. Świadome ekologicznie społeczeństwo.	
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Otmuchów	Uchwała nr XXXIX/376/2022 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 31 sierpnia 2022 r,	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy jest opracowywane w celu określenia ogólnych kierunków rozwoju przestrzennego gminy, uwzględniając jej specyficzne uwarunkowania społeczne, ekonomiczne, przyrodnicze i kulturowe. Dokument ten stanowi podstawę do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi zrównoważony rozwój gminy, koordynację działań inwestycyjnych oraz ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych.	Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Otmuchów na lata 2022-2025	Uchwała nr XXXI/310/2021 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 15 grudnia 2021 r.	PRIORYTET I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Kierunki działań: — Działania zmierzające do poprawy stanu zachowania obiektów zabytkowych, — Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego gminy na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne, — Działania organizacyjne związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego. PRIORYTET II: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Kierunki działań:	Cel: Przestrzeń społeczna przystosowana do organizacji zajęć aktywizacyjnych, integracyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Otmuchów Kierunek działań: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej sprzyjającej rozwojowi mieszkańców

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Edukacja społeczności lokalnej w kwestii znaczenia dziedzictwa dla regionu, — Zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym regionu i zabytkach gminy, — Popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu.	
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Otmuchów na lata 2021-2024	Uchwała nr XXXII/318/2021 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 29 grudnia 2021 r.	W Programie wyznaczono obszary interwencji, dla których określono następujące cele strategiczne: 1. Ochrona klimatu i jakości powietrza: — cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie niskiej emisji, wzrost efektywności energetycznej oraz udziału energii odnawialnej, 2. Ochrona przed hałasem: — cel: Zmniejszenie skali narażenia mieszkańców gminy na nadmierny poziom hałasu, 3. Monitorowanie pól elektromagnetycznych: — cel: Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnienia pól elektromagnetycznych, 4. Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa: — cel: Ochrona zasobów wodnych, w tym podziemnych, osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału wód oraz ochrona przed powodzią i suszą, — cel: Zapewnienie mieszkańcom wody pitnej dobrej jakości oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej, 5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb: — cel: Ochrona i racjonalne wykorzystanie surowców mineralnych, — cel: Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb, — cel: Ochrona powierzchni ziemi. 6. Zasoby przyrodnicze: — cel: Ochrona i powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie	Cel: Poprawa warunków życia i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych Kierunek działań: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		systemu obszarów chronionych, a także ich wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym, 7.Poważne awarie przemysłowe oraz bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne: — cel: Ochrona mieszkańców przed zagrożeniami i poważnymi awariami, 8.Edukacja ekologiczna i udostępnianie informacji o środowisku: — cel: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców.	
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026	Uchwała nr XXXI/307/2021 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 15 grudnia 2021 r.	Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy. Cele szczegółowe: — podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, — wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy, — zmniejszenie skali zjawiska przemocy, — zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, — podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów rozwiązywania tego problemu wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, — wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych, — realizowanie Procedur Niebieskie Karty a także działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy przez Zespół Interdyscyplinarny.	Cel: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym Kierunek działań: Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami
Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025	Uchwała nr XLVI/443/2023 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 22 lutego 2023 r.	Cel główny realizacji niniejszego dokumentu brzmi: „Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny”. Natomiast cele szczegółowe to:	Cel: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym Kierunek działań: Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, — zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji, — podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin, — rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin, — usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin.	

Źródło: Opracowanie własne

5. Charakterystyka ogólna Gminy Otmuchów

Gmina Otmuchów to gmina miejsko-wiejska, zlokalizowana w województwie opolskim, w powiecie nyskim. Gmina Otmuchów w 2023 r. była zamieszkiwana przez 12 602 osoby. Powierzchnia gminy jest równa 18 741 ha. Większość powierzchni gminy jest wykorzystywana przez rolnictwo.

Sieć komunikacyjna gminy oparta jest na¹:

- drodze krajowej przebiegającej przez gminę Otmuchów nr 46 Kłodzko – Szczekociny (odcinek Opole – Kłodzko) o łącznej długości 6,94 km,
- 33 drogach powiatowych o łącznej długości ok. 143,20 km,
- 82 publicznych dróg gminnych o łącznej długości 50,48 km.

Ponadto przez teren gminy Otmuchów przebiega linia kolejowa nr 137 relacji Katowice – Kędzierzyn Koźle – Nysa – Legnica².

Na terenie gminy Otmuchów nie ma zlokalizowanego zakładu produkującego i dostarczającego ciepło mieszkańcom. Do ogrzewania mieszkańcy i przedsiębiorstwa wykorzystują ciepło pochodzące z własnych kotłowni lub budynki ogrzewane są przy użyciu gazu ziemnego lub energii elektrycznej. Na obszarze gminy znajduje się sieć linii elektroenergetycznych niskiego i średniego napięcia. Przez wskazany teren przebiega sieć gazowa, do której podłączona jest znaczna część budynków na terenie gminy Otmuchów. Ponadto przebiega tam także gazociąg wysokiego ciśnienia, przesyłowy, relacji Lewin Brzeski – Paczków o ciśnieniu nominalnym 4,0 Mpa.³

Audyt krajobrazowy województwa opolskiego

Zgodnie z projektem Audytu krajobrazowego województwa opolskiego, Gmina Otmuchów zlokalizowana jest w obrębie 4 krajobrazów priorytetowych:

- Zbiornik Otmuchowski (kod: 16-332.16-03, powierzchnia: 19,634 ha),
- Otmuchów (kod: 16-332.16-04, powierzchnia: 2,180 ha),
- Zbiornik Nyski (kod: 16-332.16-06, powierzchnia: 5,306 ha),
- Dziewiętlice i rzeka Świdna (kod: 16-332.16-08, powierzchnia: 1,578 ha).

Wyżej wskazane krajobrazy priorytetowe zajmują 15,34% powierzchni całkowitej gminy. Powierzchnie krajobrazów priorytetowych określone w audycie krajobrazowym województwa mają istotne znaczenie dla zachowania równowagi między realizacją zadań GPR a ochroną środowiska w gminie. Zadania rewitalizacyjne, takie jak zagospodarowanie terenów zielonych czy renowacja przestrzeni publicznych, są projektowane tak, aby wspierać estetykę i funkcje ekologiczne tych krajobrazów, np. poprzez nasadzenia roślinności rodzimej i ochronę siedlisk. Uwzględnienie

¹ Raport o stanie Gminy Otmuchów za 2023 rok

² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Otmuchów na lata 2021-2024

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Otmuchów na lata 2021-2024

 granice zidentyfikowanych krajobrazów

 granice gmin

 granice województwa

6. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

Zanieczyszczenia powietrza przemieszczają się w atmosferze w sposób bardzo skomplikowany, co sprawia, że precyzyjne wyznaczenie obszarów narażonych na ich oddziaływanie bywa trudne. Niemniej, istnieje ścisła zależność między stanem powietrza w danym miejscu a poziomem

zanieczyszczeń w innych regionach. Przy odpowiednich warunkach atmosferycznych zanieczyszczenia mogą pokonywać znaczne odległości, wpływając na jakość powietrza w odległych rejonach.

Do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń wywołanych działalnością człowieka należą:

- przemysł energetyczny, obejmujący wydobycie surowców i spalanie paliw kopalnych,
- różne gałęzie przemysłu, takie jak metalurgia, przemysł chemiczny czy farmaceutyczny,
- transport drogowy i wodny,
- działalność komunalna i bytowa, w tym domowe piece grzewcze, lokalne kotłownie, gospodarstwa rolne oraz gospodarka odpadami.

Jednym z najistotniejszych źródeł zanieczyszczeń w gminie jest tzw. "niska emisja", czyli emisja pochodząca z obiektów, których wysokość nie przekracza 40 metrów. Problem ten dotyczy głównie terenów o gęstej zabudowie, gdzie brakuje możliwości swobodnej wymiany powietrza. W skład niskiej emisji wchodzi zanieczyszczenia generowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych. W domach jednorodzinnych, mimo rosnącego zainteresowania bardziej ekologicznymi rozwiązaniami, nadal dominują paliwa stałe, takie jak węgiel. Problem nasila się w okresie zimowym, gdy intensywne ogrzewanie powoduje zauważalne pogorszenie jakości powietrza, szczególnie na obszarach o ograniczonej cyrkulacji powietrza.

Rzeczywisty poziom emisji zanieczyszczeń z poszczególnych źródeł zależy od wielu czynników, takich jak:

- rodzaj i jakość używanego węgla,
- stosowanie drewna do ogrzewania,
- spalanie odpadów domowych, w tym plastiku, w piecach grzewczych.

Innym istotnym źródłem zanieczyszczeń w regionie są pojazdy mechaniczne. Najwyższe stężenia substancji powstałych w wyniku spalania paliw odnotowuje się wzdłuż tras o dużym natężeniu ruchu, zwłaszcza w obszarach o zwartej zabudowie. Przyczynami nadmiernej emisji z transportu są przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, nieprawidłowe ich użytkowanie, korki spowodowane słabą organizacją ruchu oraz niewystarczająca przepustowość lokalnych dróg.

W gminie Otmuchów brak jest przemysłu ciężkiego, który mógłby stanowić istotne źródło zanieczyszczeń powietrza. Niemniej jednak, ruch drogowy w gminie, choć ważny dla rozwoju i komunikacji, generuje emisję szkodliwych gazów i pyłów. Duże natężenie ruchu na lokalnych drogach powoduje emisję dwutlenku węgla, tlenków azotu oraz cząstek stałych, co ma negatywny wpływ na środowisko i zdrowie mieszkańców.

W zakresie ogrzewania znaczącym problemem jest stosowanie tradycyjnych kotłów węglowych i gazowych, które podczas spalania paliw kopalnych uwalniają do atmosfery związki siarki, azotu oraz pyły zawieszone. Zjawisko to obniża jakość powietrza i ma negatywne skutki dla zdrowia ludzi.

Stan powietrza w województwie opolskim jest monitorowany co roku za pomocą stacji pomiarowych oraz modeli matematycznych. Obszar województwa podzielono na strefy, a gmina Otmuchów została zakwalifikowana do strefy opolskiej. Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon troposferyczny (O_3), pył zawieszony PM_{10} , oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren), pył $\text{PM}_{2,5}$.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x), ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla $\text{PM}_{2,5}$, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy opolskiej.

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy opolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Rok	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
			Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
						Faza I	Faza II									
Strefa opolska	2023	PL1602	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy opolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Rok	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO _x		
Strefa opolska	2023	PL1602	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2023 w strefie opolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D₂ (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy opolskiej były dotrzymane. Natomiast bezpośrednio na terenie gminy Otmuchów doszło do przekroczenia standardów imisyjnych O₃ zarówno w celu ochrony zdrowia ludzi i roślin.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Otmuchów jest emisja antropogeniczna (emisja powierzchniowa) pochodząca z sektora komunalno-bytowego. Przemysł (energetyka zawodowa) znajdujący się na terenie województwa opolskiego ze względu na dużą wysokość kominów w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia do gmin. Do lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczają się kominy domów, które są ogrzewane paliwami stałymi oraz transport samochodowy, który produkuje zanieczyszczenia komunikacyjne. Ze względu na zaistniałe okoliczności na terenie województwa opolskiego wprowadzono uchwałę antysmogową. Dnia 26 września 2017 r. Sejmik Województwa Opolskiego podjął uchwałę nr XXXII/367/2017 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zmieniając ją uchwałą nr XXXVI/368/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r.

Na terenie gminy Otmuchów realizowany jest również Program „Czyste Powietrze”, który jest rządową inicjatywą mającą na celu poprawę jakości powietrza w Polsce poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków. Celem programu jest modernizacja systemów grzewczych i poprawa efektywności energetycznej budynków, co ma prowadzić do ograniczenia smogu, a także obniżenia rachunków za ogrzewanie. Program oferuje dotacje oraz preferencyjne pożyczki dla właścicieli domów jednorodzinnych, którzy zdecydują się na inwestycje związane z wymianą starych pieców węglowych, poprawą termoizolacji budynków czy instalowaniem odnawialnych źródeł energii (np. paneli fotowoltaicznych). Ponadto na terenie gminy zlokalizowany jest punkt informacyjno-konsultacyjny Programu. W punkcie można uzyskać m. in. porady merytoryczne i techniczne dotyczące założenia konta na generatorze wniosków o dofinansowanie oraz informacje w zakresie przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie⁴.

Na terenie województwa opolskiego obowiązuje „Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego” przyjęty uchwałą nr 10485/2023 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 18 września 2023 roku. Zaplanowane zostały następujące działania naprawcze, które są wdrażane we wszystkich gminach województwa opolskiego w celu poprawy jakości powietrza na całym jego terenie:

⁴ <https://otmuchow.pl/191/realizacja-programu-czyste-powietrze.html>

1. Wprowadzenie ograniczeń w stosowaniu urządzeń w instalacjach małej mocy tzw. uchwały antysmogowej;
2. Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW włącznie, w których następuje spalanie paliw stałych;
3. Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje edukacyjne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe;
4. Prowadzenie działań kontrolnych;
5. Weryfikacja źródeł ciepła.

6.2. Klimat akustyczny

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu w Gminie Otmuchów są szlaki komunikacyjne.

Hałas stanowi zagrożenie dla zdrowia i ma wpływ na jakość życia mieszkańców, a także oddziałuje negatywnie na zwierzęta. Długotrwała ekspozycja na hałas może m.in. powodować znaczne zaburzenia snu, chorobę niedokrwienną serca, spadek koncentracji, czy rozdrażnienie.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie gminy Otmuchów pomiarów poziomu hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i nie sporządzono na jej terenie strategicznych map akustycznych.

Generalny Pomiar Ruchu (GPR) 2020/2021, który stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce został przeprowadzony na istniejącej sieci dróg krajowych (w tym także na odcinkach koncesyjnych), z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu i w związku z tym nie są administrowane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), a także na drogach wojewódzkich przez właściwych terytorialnie zarządców.

Średni dobowy ruch roczny dla dróg krajowych ogółem wynosi 13 568 poj./dobę.

Badane odcinki drogi krajowej nr 46 przebiegającej przez teren gminy:

- PACZKÓW /DW382/ - OTMUCHÓW /UL. MICKIEWICZA/ - 9 064 poj./dobę,
- OTMUCHÓW/OBWODNICA: UL. MICKIEWICZA – UL. NYSKA/ - 8 376 poj./dobę,
- OTMUCHÓW /UL. NYSKA/ - NYSA /OBWODNICA (DW489)/ - 11 869 poj./dobę.

Zatem średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi krajowej przebiegającej przez teren gminy Otmuchów nie przekroczył średniego dobowego ruchu rocznego dla dróg krajowych ogółem.

Na terenie gminy Otmuchów prawdopodobnie nie występuje szczególne zagrożenie hałasem.

6.3. Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Otmuchów, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W 2022 r. na terenie gminy Otmuchów były prowadzone badania pól elektromagnetycznych prowadzonych przez GIOŚ. Punkt pomiarowy zlokalizowany jest przy ul. Łokietka. Charakterystykę pomiaru przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Charakterystyka pomiaru PEM na terenie gminy Otmuchów

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Stwierdzenie zgodności	
		Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WM _E
Otmuchów, ul. Łokietka	0,4	0,4	0,06

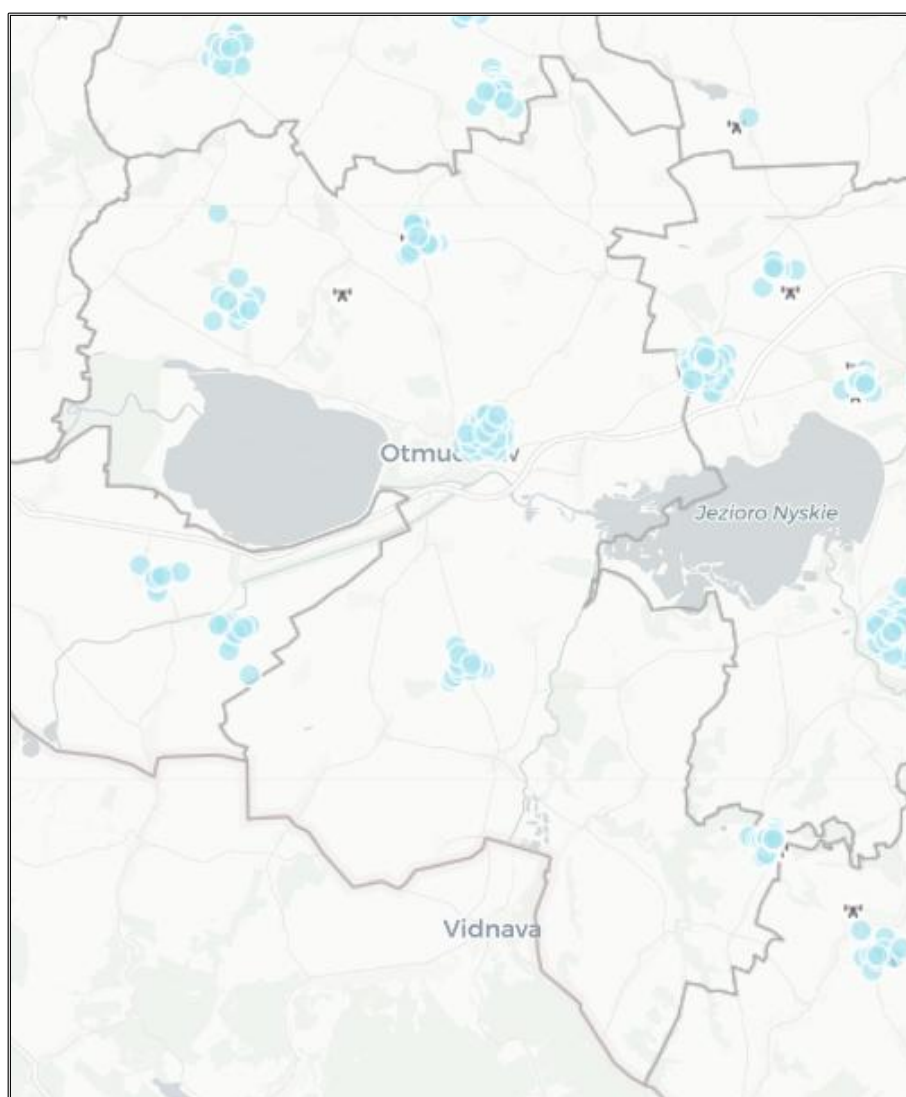
Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie opolskim

Wynik ten jest znacząco niższy niż minimalny poziom dopuszczalny wynoszący 28 V/m. W punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1, w związku z tym na terenie gminy Otmuchów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości PEM.

SI2PEM czyli System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie ElektroMagnetyczne to publiczna baza danych zawierająca informacje o polu elektromagnetycznym w środowisku, prowadzona przez Ministra Cyfryzacji. System powstał w ramach projektu realizowanego przez Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy we współpracy z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Na poniższej mapie SI2PEM przedstawiono wyniki pomiarów PEM na terenie gminy Otmuchów.

Rysunek 2. Wyniki pomiarów PEM na terenie gminy Otmuchów

Legenda:

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

6.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Otmuchów położona jest na obszarze dorzecza Odry. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (II aktualizacja Planu), Gmina ta zlokalizowana jest na terenie następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW6000061334239 – Krynka od źródła do Karnkowskiego Potoku,
- RW60000312549 – Raczyzna,
- RW6000031259469 – Wilda od Cervenego Potoku do Łuży,
- RW60000312599 – Nysa Kłodzka od zb. Otmuchów do zb. Nysa,
- RW60001012569 – Maciejowicki Potok,
- RW600010125926 – Przedpolna,
- RW600010125949 – Widna od Łuży do ujścia,
- RW60001012596 – Kwiatówka,
- RW600010127439 – Cielnica od źródła do Korzkwi,
- RW600022125999 – Zb. Nysa,
- RW600003125929 – Płocha,
- RW600003125989 – Biała Głuchołaska,
- RW60006125169 – Młynówka Pomianowska,
- RW60002212519 – Zb. Otmuchów,
- RW600006125149 – Głęboka.

Program monitoringu wód powierzchniowych przygotowuje się na okres 6 lat. Obecnie obowiązuje cykl monitoringu na lata 2022-2027. Opracowany program ma charakter wstępny i będzie podlegał corocznej aktualizacji. Klasyfikację wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za lata 2022-2023 zlokalizowanych na terenie gminy Otmuchów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikacja wskaźników stanu chemicznego JCWP na terenie gminy Otmuchów w latach 2022-2023

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Krynka od źródła do Karnkowskiego Potoku	RW6000061334239	3 (2022)	5 (2022)	>2 (2023)	-	-	-	-
Raczyna	RW60000312549	-	-	1 (2023)	-	-	-	-
Wilda od Cerveného Potoku do Łuży	RW6000031259469	-	-	1 (2023)	-	-	-	-
Nysa Kłodzka od zb. Otmuchów do zb. Nysa	RW60000312599	-	-	2 (2023)	-	-	-	-
Widna od Łuży do ujścia	RW600010125949	-	-	1 (2023)	-	-	-	-
Młynówka Pomianowska	RW60006125169	-	-	>2 (2022)	-	-	-	-

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Natomiast jeżeli chodzi o położenie gminy Otmuchów na terenie jednolitych części wód podziemnych jest ona zlokalizowana na obszarze GW600109. Ocena stanu JCWPd wg rozporządzenia MG MiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu stanu jednolitych części wód podziemnych przedstawia się następująco:

- stan chemiczny: dobry,
- stan ilościowy: dobry,
- stan JCWPd: dobry.

Zagrożenie i ryzyko powodziowe

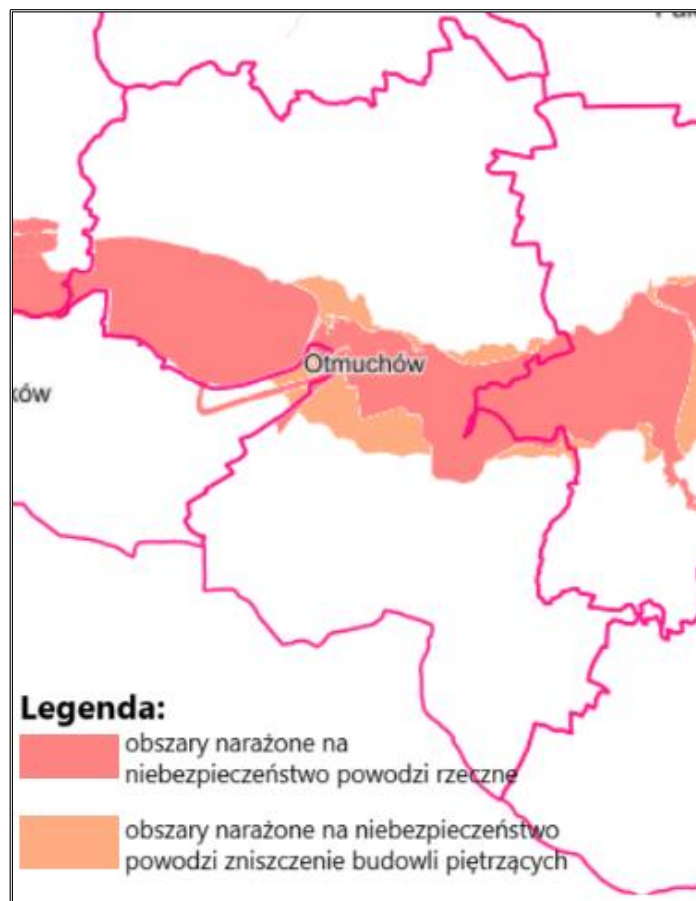
Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi⁵.

Ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Na terenie gminy Otmuchów występuje zagrożenie i ryzyko powodziowe, co przedstawiono na poniższej mapie.

⁵ https://powodz.gov.pl/pl/o_mapach

Rysunek 3. Mapa zagrożenia powodzi na terenie gminy Otmuchów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>

6.5. Gleby i zasoby geologiczne

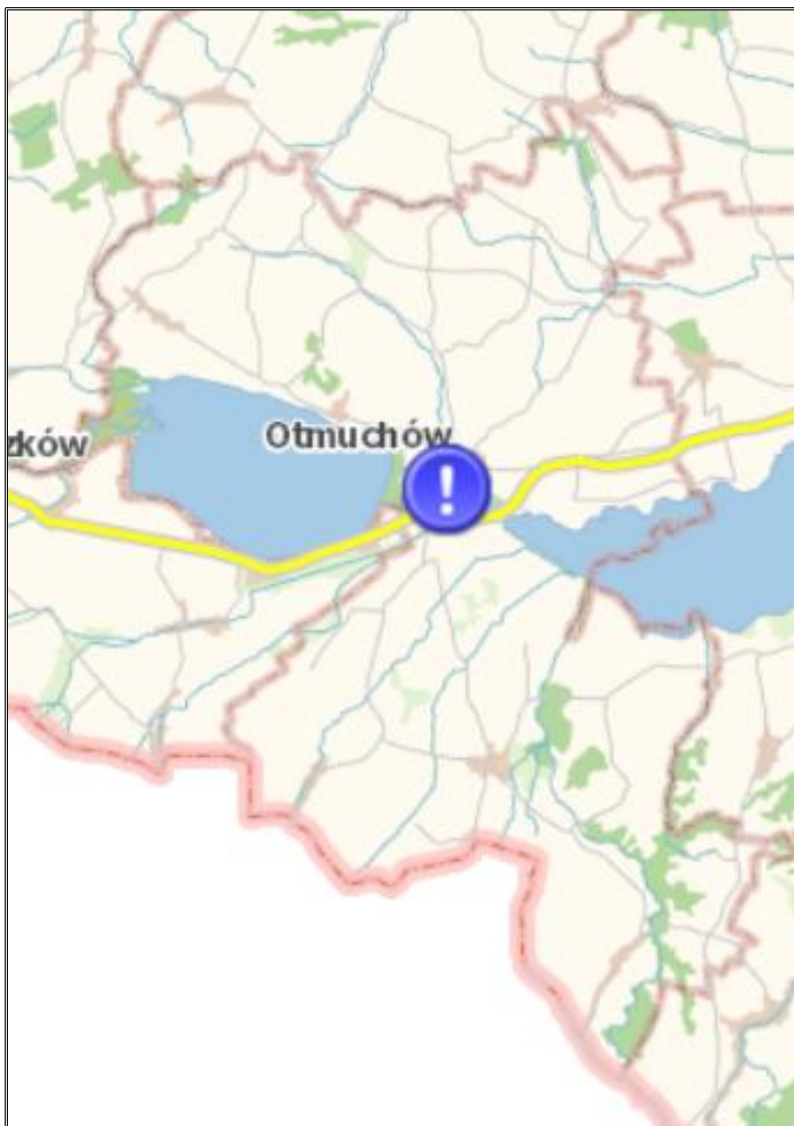
Na terenie gminy Otmuchów dominują użytki rolne, które stanowią ok. 70% powierzchni gminy, w tym większość stanowią grunty orne – jest to spowodowane wysokiej jakości glebami. W obrębie gminy dominują gleby brunatne oraz gleby płowe, których jednak jest znacznie mniej niż gleb brunatnych.⁶ Na terenie gminy Otmuchów nie został zlokalizowany punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu gleb ornych realizowanego w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie gminy Otmuchów wystąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które przedstawiono na poniższym rysunku. Zanieczyszczenie to było spowodowane przedostaniem się następujących substancji: węglowodorów C12-C15, składników frakcji oleju, etylobenzenu, węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzenu, ksylenów, benzenu, toluenu. Na wskazanym terenie zakończono remediację.⁷

⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Otmuchów na lata 2021-2024

⁷ <https://geoservis.gdos.gov.pl/>

Rysunek 4. Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemni na terenie gminy Otmuchów

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true>

Gmina Otmuchów w większości znajduje się w granicach makroregionu Przedgórze Sudeckie. Północna część tego obszaru obejmuje Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie oraz Równinę Wrocławską, będącą częścią Niziny Śląskiej. Centralny obszar gminy, obejmujący m.in. miasto Otmuchów, Jezioro Otmuchowskie, zachodnią część Jeziora Nyskiego i fragment środkowego biegu Nysy Kłodzkiej, leży w mezoregionie Obniżenie Otmuchowskie. Natomiast na południu gminy, gdzie znajdują się m.in. wsie Kałków i Jarnołtów, rozciąga się Przedgórze Paczkowskie. Taka różnorodność obszarów geograficznych przekłada się na niezwykle zróżnicowaną strukturę geologiczną.

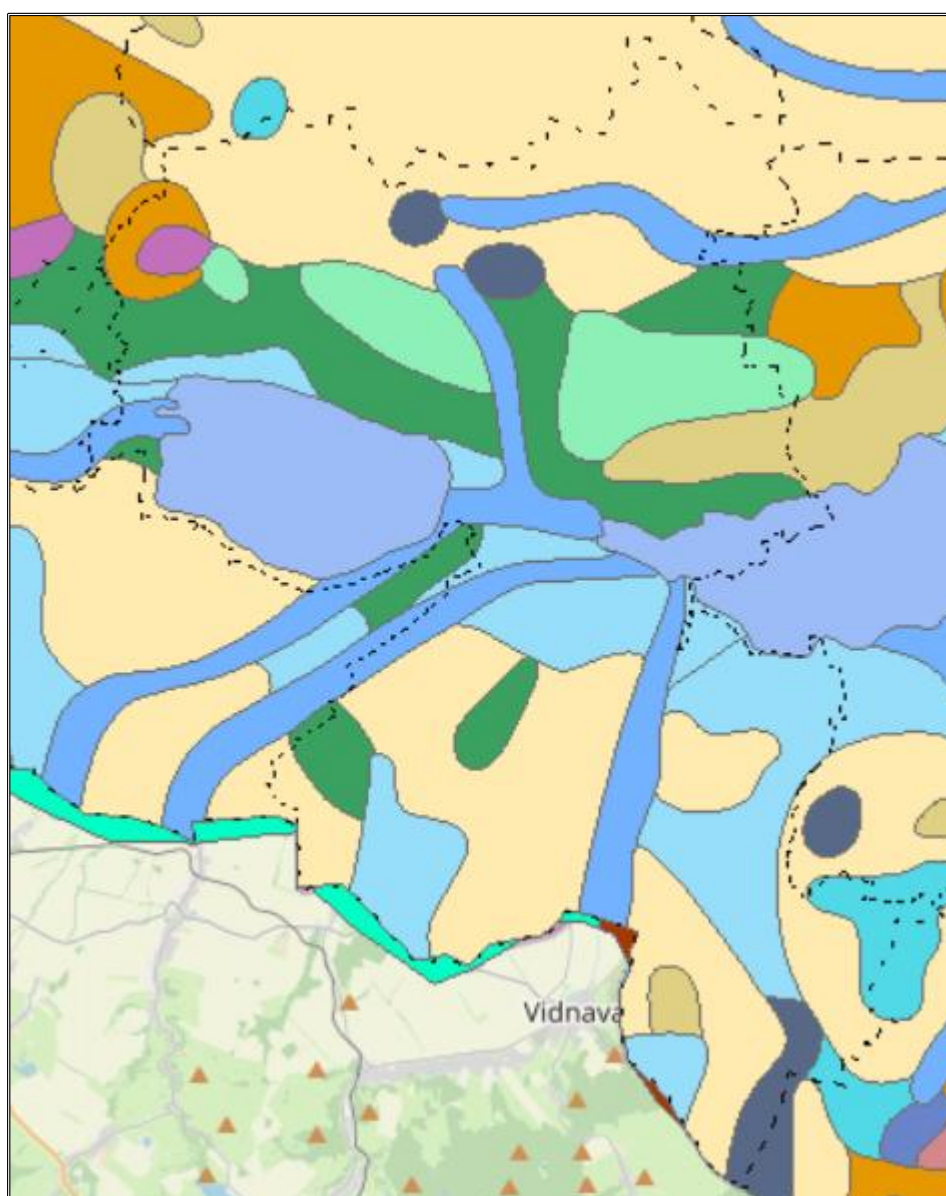
Podłoże Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich składa się głównie z różnorodnych skał metamorficznych, takich jak gnejsy, łupki łyszczykowe, kwarcyty, amfibolity, mylonity czy marmury, które są poprzecinane licznymi intruzjami granitów na wschodzie, a także gabra, serpentynitów i bazaltowych żył na południowym zachodzie. Część tego obszaru pokryta jest osadami mioceńskimi i plejstocześnymi, w tym łąkami z wkładkami węgla brunatnego, piaskami, glinami i lessami.

Przedgórze Paczkowskie, będące południowo-wschodnim fragmentem bloku przedsudeckiego, również zbudowane jest z metamorficznych skał, takich jak gnejsy, łupki łyszczykowe, marmury, amfibolity i kwarcyty, uzupełnionych granitami. Po stronie czeskiej w okolicy Žulovej granity tworzą charakterystyczne wzgórza i formy skalne powstałe w wyniku wietrzenia. W części polskiej dominują piaski i żwiry, choć miejscami odsłaniają się skały metamorficzne i granity.

Równina Wrocławska jest geologicznie związana z blokiem przedsudeckim oraz monoklinami śląsko-krakowską i przedsudecką. Jej powierzchnię pokrywają plejstoceny i holoceny osady, takie jak ropy, piaski, żwiry, gliny i lessy. Z kolei Obniżenie Otmuchowskie, będące wąską, płaskodenną doliną, jest zapadliskiem tektonicznym wypełnionym osadami wodnymi, które pozostały po topniejącym lodowcu i przepływie Nysy Kłodzkiej.

Poniższa mapa przedstawia utwory przypowierzchniowe znajdujące się w obrębie gminy Otmuchów.

Rysunek 5. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Otmuchów

Legenda:

- lessy
- gnejsy, amfibolity, migmatyty
- monzogranity, granodiority i granity
- piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły
- gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe
- amfibolity, gnejsy i łupki amfibolowe, diabazy
- żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych
- iły, mułki, piaski, żwiry z węglem brunatnym
- piaski, żwiry i mułki rzeczne
- jeziora i główne rzeki
- piaski i żwiry sandrowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <http://bdl.lasy.gov.pl/mapy>

Na terenie gminy Otmuchów znajduje się 6 aktualnych obszarów górniczych. Ich charakterystyka została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 7. Obszary górnicze i wydobywane z nich złoża kopalin na terenie gminy Otmuchów

Nazwa	Typ	Nr w rejestrze	Położenie	Kopaliny	Powierzchnia
Kałków-Barbara	OG	10-8/2/127	Kałków, dz. 198,199	PIASKI I ŻWIRY	19 990 m ²
Kamienna Góra III	OG	10-8/1/56a	Nadziejów, gm. Otmuchów	KAMIENIE ŁAMANE I BLOCZNE	119 101 m ²
Kałków-Oliwia	OG	10-8/3/165	Kałków, dz. 193, 194, cz. dz. 195	PIASKI I ŻWIRY	19 996 m ²
Kałków-Sara	OG	10-8/3/166	Kałków, dz. 196, 197, cz. dz. 195	PIASKI I ŻWIRY	18 656 m ²
Maciejowice I	OG	10-8/1/63	Maciejowice, gm. Otmuchów	KAMIENIE ŁAMANE I BLOCZNE	103 199 m ²
Kałków II-1	OG	10-8/2/132	Kałków, gm. Otmuchów	PIASKI I ŻWIRY	37 207 m ²

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Ochrony Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie gminy nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

6.6. Zasoby przyrodnicze

Walorami przyrodniczymi nazywamy wszystkie te elementy i zasoby środowiskowe, ukształtowane bez wpływu i ingerencji człowieka, które mogą stać się celem ruchu turystycznego. Są one jednymi z najważniejszych aspektów branych pod uwagę przy opisywaniu atrakcyjności danego regionu. Mają wpływ nie tylko na turystykę obszaru, ale również na sferę gospodarczą i ekonomiczną. Walory przyrodnicze można sklasyfikować według następującego podziału:

- udział powierzchni terenów zielonych i lasów,
- udział powierzchni terenów będących pod ochroną,
- powierzchnia wód powierzchniowych,
- ukształtowanie powierzchni,
- stan środowiska przyrodniczego.

Bardzo ważnym elementem, który należy szczególnie chronić na terenie gminy Otmuchów jest stanowisko chronionego gatunku rośliny częściowo chronionej, tj. pierwiosnek wyniosły oraz wawrzynek wilczełyko.

Największym zagrożeniem dla walorów przyrodniczych jest człowiek i związana z nim aktywność, w tym zanieczyszczenie środowiska, urbanizacja, a także turystyka.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych wg danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2023 r. wynosiła 1 211,16 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wyniosła 6,40%. Szczegółowe dane dotyczące struktury lasów znajdujących się na terenie gminy Otmuchów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8. Lesistość terenie gminy Otmuchów

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2023
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	1 211,16
Lesistość w %	%	6,40
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	1 074,16
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	963,66
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	928,31
Grunty leśne prywatne	ha	137,00
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	1 198,74
Lasy publiczne ogółem	ha	1 061,74
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	952,94
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	917,59
Lasy prywatne ogółem	ha	137,00

Formami ochrony przyrody znajdującymi się na terenie gminy Otmuchów są:

- Otmuchowsko – Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Natura 2000 „Zbiornik Nyski” (PLB160002),
- Obszar Natura 2000 „Zbiornik Otmuchowski” (PLB160003),
- 14 pomników przyrody.

Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu ma powierzchnię 13 389,20 ha. Został wyznaczony uchwałą nr XXVI/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. Obecnie obowiązującym aktem prawnym na tym terenie jest uchwała nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. Obszar Chronionego Krajobrazu Rejon Jezior Otmuchowskiego i Nyskiego położony jest w obrębie Obniżenia Otmuchowskiego będącego zapadliskiem tektonicznym, które wykorzystuje Nysa Kłodzka w swym środkowym biegu. Szerokie dno doliny zajmują pola uprawne i łąki, częściowo jednak jest zalane po utworzeniu dwóch zbiorników retencyjnych: starszego (z 1934 r.) Jeziora Otmuchowskiego i młodszego (z 1973 r.) - Głębinowskiego powyżej miasta Nysy. Nad Nysą leży kilka starych miast. Powyżej Otmuchowa znajduje się zabytkowy, otoczony murami obronnymi Paczków, poniżej zaś przemysłowa Nysa.

Obszar Natura 2000 „Zbiornik Nyski” (PLB160002) to obszar specjalnej ochrony ptaków o powierzchni 2 139,72 ha. Został wyznaczony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r., natomiast obecnie obowiązującym aktem prawnym na tym obszarze jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. Dla tego obszaru wyznaczono także plan zadań ochronnych zgodny na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 5 listopada 2024 r. Obszar Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB160002 obejmuje duży zbiornik zaporowy Nysa, wchodzący wraz ze zbiornikami: Topola, Kozielno i Otmuchów w skład kaskady zbiorników wodnych na Nysie Kłodzkiej. Południowy i zachodni brzeg zajmują zarośla wierzbowe i słabo rozwinięta roślinność wodna. W zachodniej części zbiornika znajduje się kilkanaście wysp utworzonych w wyniku eksploatacji żwiru. W związku z wydobywaniem żwiru powierzchnia płycizn w strefie cofkowej zbiornika jest ograniczona. Gospodarczymi celami korzystania z wód w zbiorniku Nysa są: redukcja wezbrań powodziowych, zapewnienie wody dla potrzeb żeglugi na Odrze, zapewnienie wody dla gospodarki komunalnej, rekreacja, turystyka, rybołówstwo oraz produkcja energii elektrycznej.

Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 5 listopada 2024 r. przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 1'Zbiornik Nyski” (PLB160002) są:

1. Gęś zbożowa *Anser fabalis*:

- populacja migrująca – cele:
 - utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2000 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadowalający),

- utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV (stan właściwy),
- populacja zimująca – cele:
 - utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2000 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),
 - utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV (stan właściwy),

2. Krzyżówka *Anas platyrhynchos*:

- populacja migrująca – cele:
 - utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),
 - utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody oraz odsłonięcie minimum 30 ha powierzchni błotnistego dna zbiornik w sierpniu i minimum 50 ha powierzchni błotnistego dna zbiornika w okresie wrzesień – październik, tj. utrzymanie oceny FV (stan właściwy),
- populacja zimująca – cele:
 - utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),
 - utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV (stan właściwy),

3. Czajka *Vanallus vanallus* – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),
- odsłonięcie minimum 30 ha powierzchni błotnistego dna zbiornik w sierpniu i minimum 50 ha powierzchni błotnistego dna zbiornika w okresie wrzesień – październik, tj. poprawa oceny z U1 (stan właściwy),

4. Biegus zmienny *Calidris alpina* – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 250 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),
- odsłonięcie minimum 30 ha powierzchni błotnistego dna zbiornik w sierpniu i minimum 50 ha powierzchni błotnistego dna zbiornika w okresie wrzesień – październik, tj. poprawa oceny z U1 (stan właściwy),

5. Kulik wielki *Numenius arquata* – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 100 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),
- odsłonięcie minimum 30 ha powierzchni błotnistego dna zbiornik w sierpniu i minimum 50 ha powierzchni błotnistego dna zbiornika w okresie wrzesień – październik, tj. poprawa oceny z U1 (stan właściwy),

6. Mewa czarnogłowa *Larus melancephalus* – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie minimum 4 par, tj. oceny U1 (stan niezadawalający),

- utrzymanie minimum 85 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 kwietnia do 15 lipca, bez wysokiej roślinności, znajdującej się maksymalnie na 3 wyspach, tj. oceny FV (stan właściwy),

7. Śmieszka *Larus ridibundus*:

- populacja lęgowa:
 - utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 4000 par, tj. oceny FV (stan właściwy),
 - utrzymanie minimum 85 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 kwietnia do 15 lipca, bez wysokiej roślinności, znajdującej się maksymalnie na 3 wyspach, tj. oceny FV (stan właściwy),
- populacja migrująca:
 - utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 3000 osobników, tj. oceny U1 (stan niezadowalający),
 - utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV (stan właściwy),

8. Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 100 par, tj. oceny FV (stan właściwy),
- utrzymanie minimum 4 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 maja do 15 lipca, o piaszczystym i/lub żwirowym podłożu, bez wysokiej roślinności, znajdującej się maksymalnie na 3 wyspach, tj. poprawa oceny z U1 (stan niezadowalający) na FV (stan właściwy),

9. Rybitwa białoczelna *Sterna albifrons* – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie minimum 3 par, tj. oceny U2 (stan zły),
- utrzymanie minimum 4 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 maja do 15 lipca, o piaszczystym i/lub żwirowym podłożu, bez wysokiej roślinności, znajdującej się maksymalnie na 3 wyspach, tj. poprawa oceny z U1 (stan niezadowalający) na FV (stan właściwy).

Obszar Natura 2000 „Zbiornik Otmuchowski” (PLB160003) to obszar specjalnej ochrony ptaków o powierzchni 2 078,71 ha. Został wyznaczony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r., natomiast obecnie obowiązującym aktem prawnym na tym obszarze jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. Dla tego obszaru wyznaczono także plan zadań ochronnych na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 23 listopada 2023 r. Obszar obejmuje duży zbiornik zaporowy Otmuchów, wchodzący wraz ze zbiornikami: Topola, Kozielno i Nysa w skład kaskady zbiorników wodnych na Nysie Kłodzkiej. Strefę cofki zbiornika porasta szeroki pas zarośli wierzbowych. Brzeg północny zajęty jest przez zabudowę służącą celom rekreacyjnym. Gospodarczymi celami korzystania z wód w zbiorniku Otmuchów są:

redukcja wezbrań powodziowych, zapewnienie wody dla potrzeb żeglugi na Odrze, zapewnienie wody dla gospodarki komunalnej, rekreacja, turystyka, rybołówstwo oraz produkcja energii elektrycznej.

Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 23 listopada 2023 r. przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 „Zbiornik Otmuchowski” (PLB160003) są:

1. Czapla siwa *Ardea cinerea* – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 160 par, tj. oceny FV,
- osiągnięcie 12 ha powierzchni siedliska, tj. oceny FV,

2. Gęś zbożowa *Anser fabalis* :

— populacja migrująca – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 1000 osobników, tj. oceny FV,
- utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV,

— populacja zimująca – cele:

- utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 1000 osobników, tj. oceny FV,
- utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV,

3. Cyraneczka *Anas crecca* – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 1500 osobników, tj. oceny FV,
- odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień – październik, tj. osiągnięcie oceny FV,

4. Krzyżówka *Anas platyhynchos*:

— populacja migrująca – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 3000 osobników, tj. oceny FV,
- utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody oraz odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień – październik, tj. osiągnięcie oceny FV,

— populacja zimująca – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 3000 osobników, tj. oceny FV,
- utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV,

5. Czajka *Vanallus vanallus* – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny FV,
- odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień – październik, tj. osiągnięcie oceny FV,

6. Biegus zmienny *Calidris alpina* – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 250 osobników, tj. oceny FV,
- odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień – październik, tj. osiągnięcie oceny FV,

7. Kulik wielki *Numenius arquata* – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 100 osobników, tj. oceny FV,
- odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień – październik, tj. osiągnięcie oceny FV,

8. Śmieszka *Larus ridibundus* – cele:

- utrzymanie liczebności na poziomie powyżej 3000 osobników, tj. oceny FV,
- utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV.

W tabeli poniżej przedstawiono charakterystykę pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Otmuchów.

Tabela 9. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Otmuchów

Lp.	Nazwa pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
1.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew – 5 drzew gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie PWRN w Opolu z dn. 9 lutego 1954 r.
2.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew – 5 drzew gatunku Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	Komunikat PWRN w Opolu z dn. 31 grudnia 1957 r.
3.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PWRN w Opolu z dn. 16 grudnia 1961 r.
4.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PWRN w Opolu z dn. 13 grudnia 1969 r.
5.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PWRN w Opolu z dn. 13 grudnia 1969 r.
6.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew – 5 drzew gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PWRN w Opolu o uznaniu niektórych drzew i głązów za pomniki przyrody
7.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew – 5 drzew gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PWRN w Opolu o uznaniu niektórych drzew i głązów za pomniki przyrody
8.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PWRN w Opolu o uznaniu niektórych drzew i głązów za pomniki przyrody

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów
na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
9.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Uchwała nr IV/34/03 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 17 stycznia 2003 r.
10.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	Uchwała nr IX/91/03 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dn. 29 września 2003 r.
11.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	Uchwała nr X/54/2011 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dn. 18.07.2011 r.
12.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: jednoobiektowy Podtyp pomnika: Drzewo gatunku Kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus hippocastanum</i>	Uchwała nr X/54/2011 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dn. 18.07.2011 r.
13.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew – 2 drzew gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie PWRN w Opolu z dn. 9 lutego 1954 r.
14.	Nie nadano nazwy w akcie prawnym	Typ pomnika: wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew – 6 drzew gatunku Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie PWRN w Opolu z dn. 9 lutego 1954 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://crfop.gdos.gov.pl/>

Poniżej przedstawiono zakazy dla poszczególnych form ochrony przyrody określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478).

Zgodnie z art. 24 na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub

przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
 - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
 - lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Zgodnie z art. 33 w stosunku do Obszarów Natura 2000: zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z art. 45 w stosunku do pomników przyrody, stanowiska dokumentacyjnego i użytku ekologicznego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- uszkodzania i zanieczyszczenia gleby,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,

- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- zbioru, niszczeni, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych.

Na obszarze gminy Otmuchów planowane jest powiększenie Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ponadto planuje się utworzyć nowe obszary chronione, tj. rezerwat Otmuchowskie Las (powierzchnia: 21,90 ha, cel ochrony: grądy, łęgi olszowo-jesionowe) oraz rezerwat Nadziejów (powierzchnia: 79,20 ha, cel ochrony: grądy, łęgi olszowo-jesionowe, wartości geologiczne).⁸

Na terenie gminy Otmuchów wyróżnia się kilka kluczowych korytarzy ekologicznych, które pełnią istotną rolę w regionalnym i krajowym systemie przyrodniczym. Najważniejszym elementem jest dolina Nysy Kłodzkiej, która funkcjonuje jako korytarz o znaczeniu krajowym, łącząc różne ekosystemy poprzez tereny leśne i łąki. W skali regionalnej dodatkowe funkcje łącznikowe pełnią doliny Starej Strugi i Cielnicy, natomiast na poziomie lokalnym wyróżniają się doliny Widnej, Świdnej i Raczyny.

Gmina Otmuchów ma również połączenia z innymi cennymi obszarami przyrodniczymi poprzez korytarz Doliny Nysy Kłodzkiej, który łączy ją z doliną Odry. Dzięki temu obszar ten jest powiązany z takimi miejscami jak Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu, Bory Niemodlińskie, Stobrawski Park Krajobrazowy, a także obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO Grądy Odrzańskie) oraz obszary ochrony siedlisk (SOO Bory Niemodlińskie, SOO Grądy Odrzańskie).

Transgraniczne połączenia ekologiczne obejmują relacje z Republiką Czeską. Po stronie czeskiej ważnym elementem jest Park Krajobrazowy Jeseniki, który łączy się z polskim korytarzem doliny Nysy Kłodzkiej i Białej Głucholańskiej. Te struktury ekologiczne tworzą ciągłość z Parkiem Krajobrazowym Góry Opawskie oraz innymi obszarami chronionymi, w tym Płaskowyżem Głubczyckim i terenami Lasu Głubczyckiego oraz Mokrego-Lewic.

Na podstawie projektu korytarzy ekologicznych (Jędrzejewski i in., 2005, 2012) w obrębie gminy Otmuchów wyróżniono:

- Dolinę Nysy Kłodzkiej (KPd-18A),
- Dolinę Nysy Kłodzkiej – Jeseniki (CZ) (KPd-18B).

⁸ Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2021-2027

6.7. Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) według stanu na dzień 31.12.2023 r. na obszarze gminy Otmuchów nie funkcjonował żaden zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifityzy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

W ostatnich latach na terenie gminy Otmuchów nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

6.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie gminy Otmuchów na poszczególnych płaszczyznach:

Powietrze: wykorzystywanie nieekologicznych indywidualnych źródeł ciepła, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu.

Hałas: brak badań monitoringowych hałasu na terenie gminy.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, stacji bazowych telefonii i urządzeń Wi-Fi, co wpływa na zwiększenie ilości źródeł promieniowania i obszaru ich oddziaływania, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących z pól

elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Wody powierzchniowe i podziemne: słaba jakość wód powierzchniowych, występujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Gleby i zasoby geologiczne: brak stałych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu gleb na obszarze gmin.

Zasoby przyrodnicze: zanieczyszczenie wód, presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zaśmiecenie i dewastacja środowiska, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny.

Zagrożenia poważnymi awariami: transport materiałów niebezpiecznych.

7. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Działania zaproponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Brak realizacji GPR, a dokładniej zaplanowanych w nim działań, może wiązać się z ryzykiem pogorszenia stanu środowiska naturalnego, co w konsekwencji ma negatywne przełożenie na zdrowie mieszkańców i warunki do życia oraz spadek atrakcyjności obszaru gminy.

Brak realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji może wpłynąć na:

- pogorszenie stanu środowiska naturalnego, w tym wzrost zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery i pogorszenie jakości powietrza oraz wód, pogorszenie klimatu akustycznego,
- obniżenie walorów przyrodniczych i kulturowych gminy,
- zmniejszenie atrakcyjności gminy,
- pogorszenie stanu infrastruktury technicznej na terenie gminy,
- zmniejszenie dostępności komunikacyjnej,
- obniżenie warunków życia mieszkańców,
- spowolnienie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Analizując powyższe informacje, niewątpliwie można stwierdzić, iż niepodjęcie działań w ramach zaplanowanych w GPR, będzie wywierać dalszą, pogłębiającą się, negatywną presję na środowisko naturalne, co w efekcie spowoduje jego postępującą degradację.

8. Przewidywane oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

8.1 Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przedsięwzięcia nie należą do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jedno z zadań, tj. zadanie dotyczące renowacji stadionu miejskiego w Otmuchowie może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Dla przedsięwzięć nie wydano dotychczas decyzji środowiskowych.

8.2 Przewidywane oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko

W stosunku do każdego przedsięwzięcia ujętego w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Należy jednak zwrócić uwagę, że dokładne oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań będzie można określić dopiero w oparciu o sprecyzowane dane projektowe na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Przedmiotowy Program zawiera ogólne ramy planowanych do realizacji przedsięwzięć i w chwili jego opracowania nie są znane szczegółowe parametry techniczne i lokalizacyjne wszystkich działań.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdza o konieczności lub nie, przeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, w tym o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Celem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane są dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ocenę oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tzw. macierzy skutków środowiskowych. W zbiorczej tabeli przedstawiającej przewidywane znaczące oddziaływania zastosowano następujące oznaczenia:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **-** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 10. Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska

Lp.	Zadanie	Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	Działania aktywizujące i integrujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Warsztaty i szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych i tworzenia własnych działalności gospodarczych	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Zagospodarowanie terenu po byłych ogródkach działkowych w Otmuchowie – 'Ogrody Otmuchowskie'	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+
4	Zagospodarowanie terenu na terenie parku miejskiego przy obiekcie 'Zamek'	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+
5	Renowacja kolumny maryjnej w Otmuchowie	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+
6	Renowacja stadionu miejskiego w Otmuchowie	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+	+
7	Zagospodarowanie terenu przy ul. Warszawskiej w Otmuchowie	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+
8	Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Edukacja ekologiczna mieszkańców	0	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0	0
10	Remont i modernizacja budynków i lokali mieszkalnych	0	0	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	+

Źródło: Opracowanie własne

1. Działania aktywizujące i integrujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

Etap realizacji: Działania obejmują organizację warsztatów, spotkań integracyjnych oraz zajęć mających na celu wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, takich jak osoby starsze, bezrobotne czy osoby z niepełnosprawnościami. Realizacja tych działań odbywa się w istniejących obiektach, takich jak świetlice wiejskie czy ośrodki kultury, co eliminuje konieczność ingerencji w środowisko naturalne. Oddziaływania na komponenty środowiska, takie jak powierzchnia ziemi, wody, powietrze czy różnorodność biologiczna, są całkowicie neutralne, ponieważ działania te mają charakter niematerialny. Zwierzęta i rośliny w otoczeniu nie doświadczają żadnych zmian, a całość przedsięwzięcia odbywa się w środowisku już wcześniej zurbanizowanym. W odniesieniu do obszarów chronionych, takich jak Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Natura 2000 ("Zbiornik Nyski" i "Zbiornik Otmuchowski"), brak jest bezpośredniego wpływu na ich strukturę czy funkcje ekologiczne.

Etap eksploatacji: Działania prowadzą do długoterminowych, pozytywnych zmian w jakości życia lokalnej społeczności. Wzrost integracji społecznej i aktywizacji zawodowej ma charakter długotrwały, wspierając włączenie społeczne osób marginalizowanych. Żadne komponenty środowiska, takie jak różnorodność biologiczna, powietrze, wody czy powierzchnia ziemi, nie są w żaden sposób obciążone, a obszary chronione pozostają nietknięte. Korzyści społeczno-ekonomiczne mają charakter kumulatywny, wpływając na większe zaangażowanie mieszkańców w życie społeczności lokalnej oraz na rozwój kompetencji zawodowych i osobistych.

2. Warsztaty i szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych

Etap realizacji: Organizacja warsztatów i szkoleń w celu zwiększenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców gminy odbywa się w budynkach administracyjnych i ośrodkach lokalnych, co eliminuje konieczność ingerencji w środowisko przyrodnicze. Działania te są niematerialne, a zatem nie wpływają na komponenty środowiskowe, takie jak różnorodność biologiczna, powierzchnia ziemi, powietrze, wody czy klimat. W związku z tym, że działania realizowane są w obiektach istniejących, nie występuje emisja hałasu ani innych uciążliwości związanych z budową czy remontem. Obszary chronione, w tym Natura 2000 oraz Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu, pozostają nienaruszone, a ich funkcje ekologiczne nie ulegają zmianie.

Etap eksploatacji: Efekty eksploatacyjne obejmują długoterminowe korzyści dla społeczności lokalnej. Zwiększenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców wpływa pozytywnie na ich sytuację na rynku pracy, zmniejszając bezrobocie oraz wspierając rozwój gospodarczy regionu. Oddziaływania wtórne mogą obejmować wzrost samooceny i motywacji uczestników, co przyczynia się do poprawy jakości życia. Nie występuje żadne obciążenie środowiska naturalnego, a obszary chronione pozostają nietknięte.

3. Zagospodarowanie terenu po byłych ogródkach działkowych "Ogrody Otmuchowskie"

Etap realizacji: Roboty budowlane prowadzące do zagospodarowania terenu mogą wiązać się z chwilowym wzrostem hałasu, pyłu oraz emisji spalin z maszyn budowlanych. Te oddziaływania mają charakter krótkoterminowy i są ograniczone do okresu trwania prac. Powierzchnia ziemi jest przekształcana w sposób kontrolowany, tak aby dostosować teren do przyszłych funkcji rekreacyjnych i edukacyjnych. Wpływ na lokalne siedliska zwierząt i roślin jest minimalny, ponieważ działania prowadzone są głównie na obszarach już przekształconych przez człowieka. Zadanie nie będzie realizowane na Obszarach Natura 2000, lecz na terenie Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zadanie to jednak nie wpłynie na pogorszenie stanu wskazanego obszaru chronionego. Realizacja działania nie znajduje się w wykazie zakazów dla ww. obszaru. Uwzględnione zostaną założenia formy ochrony przyrody, aby działanie nie miało wpływu negatywnego na ten obszar. Ponadto w ramach działania zaplanowano działania ochronne dla fauny i flory, które dotyczą nasadzeń zieleni czy budowy domków dla owadów, wzmacniające pozytywne oddziaływania na różnorodność biologiczną.

Etap eksploatacji: Zagospodarowanie terenu prowadzi do długoterminowych korzyści środowiskowych i społecznych. Utworzone przestrzenie zielone poprawiają estetykę krajobrazu, a infrastruktura edukacyjna, taka jak ścieżki przyrodnicze i tężnie, wspiera świadomość ekologiczną mieszkańców. Powierzchnia biologicznie czynna zwiększa się dzięki nasadzeniom nowych drzew i krzewów, co przyczynia się do poprawy jakości powietrza oraz lokalnego mikroklimatu. Powstałe siedliska, takie jak domki dla owadów i ule, wspierają lokalną faunę, w tym owady zapylające, które są kluczowe dla zdrowia ekosystemów. Wpływ na wodę i powietrze pozostaje neutralny, ponieważ zadanie nie wiąże się z żadnymi działaniami szkodliwymi w tych obszarach. Projekt wspiera także zrównoważony rozwój poprzez promowanie aktywności na świeżym powietrzu i edukację ekologiczną.

4. Zagospodarowanie terenu na terenie parku miejskiego przy obiekcie "Zamek" do poprawy

Etap realizacji: Działania obejmują renowację zabytkowego zamku, rewitalizację parku krajobrazowego oraz instalację elementów małej architektury, takich jak ławki, altany i oświetlenie. Prace mogą powodować chwilowe zakłócenia środowiskowe, w tym emisję hałasu, pyłów oraz wzrost natężenia ruchu pojazdów budowlanych. Oddziaływania te są przejściowe i ograniczone do okresu trwania prac budowlanych. Powierzchnia ziemi poddawana jest zmianom, które są dostosowane do zasad ochrony przyrody i zachowania istniejącego drzewostanu. Zadanie nie będzie realizowane na Obszarach Natura 2000, lecz na terenie Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zadanie to jednak nie wpłynie na pogorszenie stanu wskazanego obszaru chronionego. Realizacja działania nie znajduje się w wykazie zakazów dla ww. obszaru. Uwzględnione zostaną założenia formy ochrony przyrody, aby działanie nie miało wpływu negatywnego na ten obszar.. Wprowadzenie nowych nasadzeń kompensuje ewentualne krótkotrwałe zmiany w różnorodności biologicznej.

Etap eksploatacji: Po zakończeniu realizacji projekt przyczynia się do długoterminowego pozytywnego wpływu na lokalny krajobraz, kulturę oraz społeczność. Renowacja parku krajobrazowego sprzyja ochronie różnorodności biologicznej, oferując nowe siedliska dla lokalnej fauny i flory. Zrewitalizowany zamek staje się centrum życia kulturalnego i turystycznego, co wspiera rozwój lokalnej gospodarki. Utworzona infrastruktura rekreacyjna podnosi jakość życia mieszkańców, promując zdrowy styl życia i integrację społeczną. Wpływ na powietrze, wodę i klimat pozostaje neutralny, a projekt przynosi znaczące korzyści estetyczne oraz społeczne dla całego regionu.

5. Renowacja kolumny maryjnej

Etap realizacji: Renowacja kolumny maryjnej obejmuje prace konserwacyjne i restauracyjne, w tym oczyszczenie powierzchni, uzupełnienie ubytków w kamieniu oraz zabezpieczenie zabytku przed działaniem warunków atmosferycznych. Prace te mają charakter precyzyjny i nie wiążą się z ingerencją w środowisko przyrodnicze. Wpływ na komponenty środowiska, takie jak powietrze, woda czy różnorodność biologiczna, jest neutralny, ponieważ działania są ograniczone do niewielkiej przestrzeni miejskiej. Tymczasowe emisje pyłów i hałasu wynikające z użycia narzędzi do piaskowania i polerowania są minimalne i krótkotrwałe. Powierzchnia ziemi nie ulega zmianie, a prace nie wpływają na lokalne siedliska zwierząt i roślin. Zadanie nie będzie realizowane na Obszarach Natura 2000, lecz na Otmuchowsko-Nyskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Ze względu na to, iż zadanie dotyczy renowacji istniejącego obiektu, a nie jego budowy od początku, nie wpłynie on na wskazany teren chroniony. Całość działań jest realizowana zgodnie z zasadami ochrony zabytków, co minimalizuje ryzyko wpływu na środowisko.

Etap eksploatacji: Po zakończeniu renowacji kolumna maryjna staje się estetycznym i symbolicznym elementem przestrzeni publicznej, wzbogacając krajobraz miasta. Zabytkowy obiekt zyskuje na trwałości dzięki zastosowanym zabezpieczeniom przed działaniem czynników atmosferycznych. Długoterminowe korzyści obejmują podniesienie wartości historycznej i kulturowej regionu oraz wzrost atrakcyjności turystycznej. Oddziaływania na środowisko pozostają neutralne, ponieważ renowacja nie zmienia funkcji terenu ani nie generuje dodatkowego obciążenia dla powietrza, wody czy powierzchni ziemi. Obszary Natura 2000 oraz inne chronione miejsca pozostają nienaruszone, a mieszkańcy mogą korzystać z odrestaurowanego zabytku w celach edukacyjnych i rekreacyjnych. Kolumna staje się częścią działań promujących dziedzictwo kulturowe i estetyczne miasta.

6. Renowacja stadionu miejskiego

Etap realizacji: Renowacja stadionu obejmuje szeroki zakres prac, takich jak wymiana ogrodzenia, modernizacja trybun, budowa nowych obiektów sportowych i infrastruktury technicznej (np. szatni, parkingów oraz oświetlenia). Roboty budowlane prowadzą do krótkotrwałego wzrostu emisji hałasu, pyłów oraz spalin z maszyn budowlanych. Oddziaływania te są ograniczone do okresu realizacji

i przestrzeni placu budowy. Powierzchnia ziemi jest przekształcana w sposób kontrolowany, aby dostosować teren do nowych funkcji sportowych, co może prowadzić do chwilowego naruszenia lokalnych siedlisk. Wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny jest minimalny, ponieważ działania odbywają się w obszarze już wcześniej przekształconym przez człowieka. Zadanie nie będzie realizowane na Obszarach Natura 2000, lecz na Otmuchowsko-Nyskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Ze względu na to, iż zadanie dotyczy renowacji istniejącego obiektu, a nie jego budowy od początku, nie wpłynie on na wskazany teren chroniony.

Etap eksploatacji: Po zakończeniu prac stadion miejski staje się nowoczesnym i funkcjonalnym obiektem sportowym, służącym zarówno mieszkańcom, jak i organizacji wydarzeń sportowych. Wpływ na społeczność lokalną jest długoterminowy i pozytywny, wspierając aktywność fizyczną i integrację społeczną. Estetyka krajobrazu ulega znaczącej poprawie dzięki nowoczesnej infrastrukturze, w tym odnowionym trybunom, oświetleniu oraz zaaranżowanej zieleni. Obiekt pozostaje neutralny wobec komponentów środowiskowych, takich jak powietrze, woda czy różnorodność biologiczna. Trawiaste boisko pełni funkcję powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja poprawie mikroklimatu lokalnego. Eksploatacja stadionu po renowacji nie wpłynie na obszary chronione w obrębie lub w sąsiedztwie których zadanie jest realizowane.

7. Zagospodarowanie terenu przy ul. Warszawskiej

Etap realizacji: Zagospodarowanie terenu przy ul. Warszawskiej obejmuje nasadzenia drzew i krzewów, budowę elementów małej architektury, takich jak ławki i altany, oraz wymianę nawierzchni parkingów na przepuszczalną. Roboty budowlane mogą prowadzić do chwilowego wzrostu emisji pyłów i hałasu, szczególnie podczas przygotowywania terenu oraz transportu materiałów budowlanych. Te oddziaływania są krótkoterminowe i ograniczone do okresu realizacji. Powierzchnia ziemi zostaje zmieniona w sposób kontrolowany, aby dostosować teren do nowych funkcji rekreacyjnych i użytkowych. Wpływ na lokalne siedliska zwierząt i roślin jest minimalny, ponieważ inwestycja odbywa się w obszarze miejskim. Zadanie nie będzie realizowany na Obszarach Natura 2000, lecz na terenie Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zadanie to jednak nie wpłynie na pogorszenie stanu wskazanego obszaru chronionego. Realizacja działania nie znajduje się w wykazie zakazów dla ww. obszaru. Uwzględnione zostaną założenia formy ochrony przyrody, aby działanie nie miało wpływu negatywnego na ten obszar. Nasadzenia nowej roślinności rekompensują potencjalne krótkotrwale zakłócenia w różnorodności biologicznej.

Etap eksploatacji: Po zakończeniu prac teren przy ul. Warszawskiej staje się przestrzenią rekreacyjną o wysokich walorach estetycznych i funkcjonalnych. Nowe nasadzenia drzew i krzewów zwiększają powierzchnię biologicznie czynną, co pozytywnie wpływa na lokalny mikroklimat, jakość powietrza i bioróżnorodność. Elementy małej architektury, takie jak ławki i altany, tworzą miejsca odpoczynku dla mieszkańców, wspierając integrację społeczną i rekreację na świeżym powietrzu. Estetyka krajobrazu ulega trwałej poprawie, a mieszkańcy zyskują przyjazną przestrzeń do wypoczynku. Projekt wspiera także zrównoważony rozwój, promując proekologiczne rozwiązania,

takie jak przepuszczalne nawierzchnie parkingów, które redukują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych.

8. Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy

Etap realizacji: Działania obejmują organizację warsztatów, kampanii edukacyjnych oraz współpracę z lokalnymi instytucjami w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat przemocy i rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów. Realizacja tych działań nie wymaga prac budowlanych ani ingerencji w środowisko przyrodnicze, co sprawia, że wpływ na komponenty środowiskowe, takie jak różnorodność biologiczna, powierzchnia ziemi, powietrze i woda, jest neutralny. Warsztaty i spotkania odbywają się w istniejących budynkach użyteczności publicznej, co eliminuje konieczność dodatkowych zmian w przestrzeni. Obszary Natura 2000 i inne miejsca chronione pozostają całkowicie poza zakresem oddziaływań.

Etap eksploatacji: Program przeciwdziałania przemocy ma długoterminowy pozytywny wpływ społeczny, przyczyniając się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i poprawy jakości życia. Warsztaty zwiększają świadomość społeczną oraz promują pozytywne zachowania, co sprzyja budowaniu bardziej zintegrowanej i tolerancyjnej społeczności. Oddziaływania pośrednie obejmują poprawę relacji międzyludzkich oraz zmniejszenie konfliktów. Wpływ na komponenty środowiskowe, takie jak powietrze, woda czy różnorodność biologiczna, pozostaje neutralny. Zadanie nie ma wpływu na obszary chronione, w związku z czym jest neutralne w stosunku do Obszarów Natura 2000 oraz innych terenów chronionych.

9. Edukacja ekologiczna mieszkańców

Etap realizacji: Realizacja działań edukacyjnych obejmuje warsztaty, szkolenia i kampanie informacyjne dotyczące poprawy jakości powietrza, wymiany źródeł ciepła oraz oszczędzania zasobów naturalnych. Wszystkie działania odbywają się w budynkach użyteczności publicznej, co eliminuje konieczność ingerencji w środowisko naturalne. Wpływ na komponenty środowiskowe, takie jak powietrze, woda, powierzchnia ziemi i różnorodność biologiczna, jest neutralny, ponieważ zadanie ma charakter niematerialny. Obszary Natura 2000 oraz inne tereny chronione nie są objęte oddziaływaniami, a edukacja ekologiczna koncentruje się na promowaniu zrównoważonych praktyk.

Etap eksploatacji: Działania edukacyjne przynoszą długoterminowe korzyści środowiskowe i społeczne. Dzięki wzrostowi świadomości ekologicznej mieszkańcy mogą podejmować bardziej odpowiedzialne decyzje dotyczące oszczędzania energii, wody oraz redukcji emisji zanieczyszczeń. Pośredni wpływ na środowisko obejmuje poprawę jakości powietrza i wody dzięki propagowaniu wymiany źródeł ciepła na ekologiczne oraz lepszego zarządzania odpadami. Programy edukacyjne wspierają także ochronę różnorodności biologicznej poprzez promowanie działań takich jak nasadzenia roślin czy ochrona lokalnych siedlisk. Obszary Natura 2000 mogą zyskać na lepszym zrozumieniu ich wartości ekologicznej przez mieszkańców.

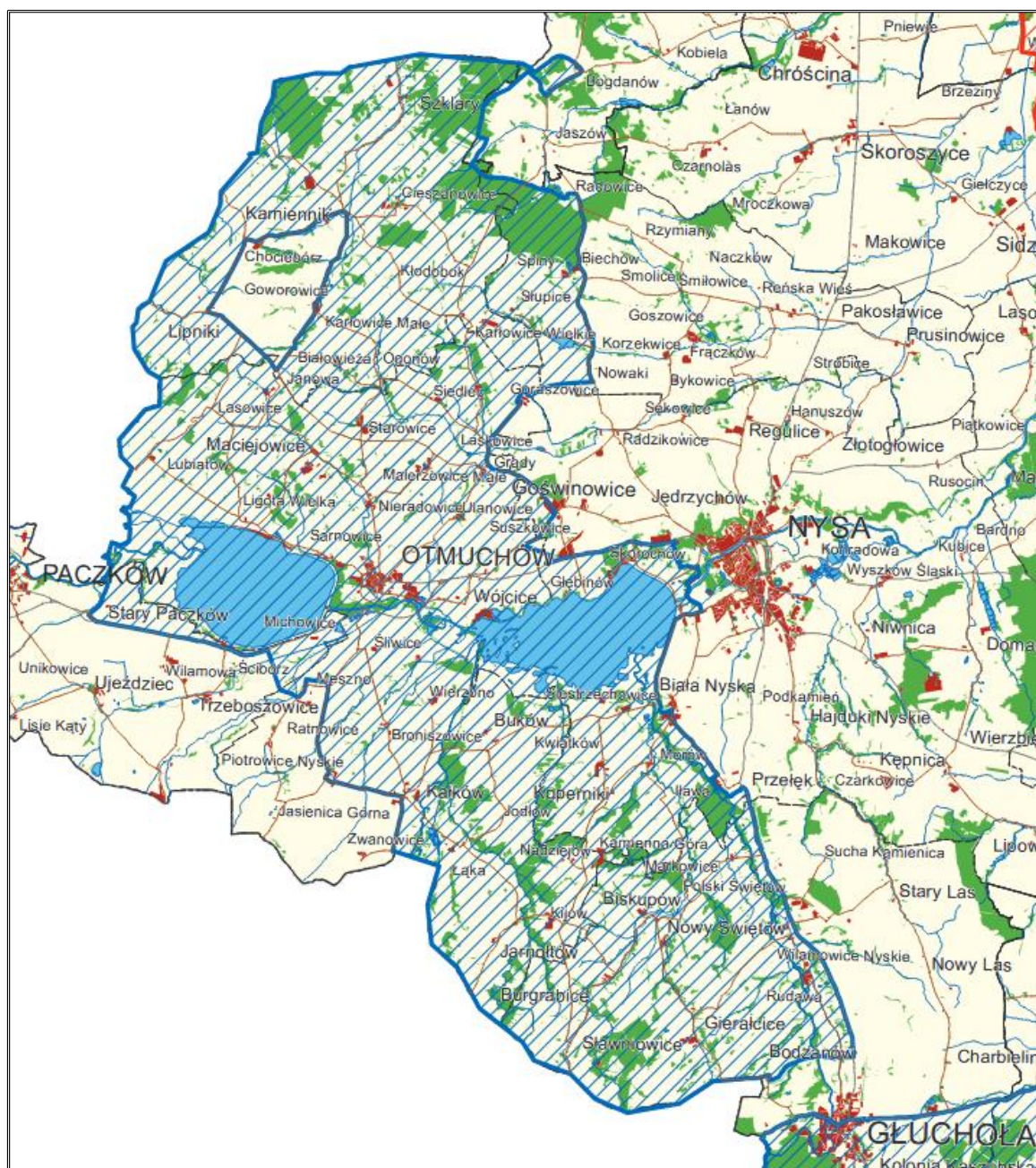
10. Remont i modernizacja budynków i lokali mieszkalnych

Etap realizacji: Prace obejmują modernizację elewacji, wymianę stolarki okiennej, instalacji grzewczych i elektrycznych oraz odnowienie wnętrz budynków. Roboty mogą prowadzić do chwilowego wzrostu hałasu oraz emisji pyłów, szczególnie podczas prac przygotowawczych i montażowych. Oddziaływania te mają charakter krótkoterminowy i są ograniczone do miejsc prowadzenia prac. Wpływ na powierzchnię ziemi, wody i różnorodność biologiczną jest minimalny, ponieważ działania odbywają się w obrębie istniejących budynków. Obszary Natura 2000 i inne tereny chronione pozostają poza zakresem oddziaływań.

Etap eksploatacji: Po zakończeniu remontów budynki stają się bardziej efektywne energetycznie, co prowadzi do zmniejszenia zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych. Estetyka krajobrazu ulega poprawie dzięki odnowionym elewacjom i nowoczesnym instalacjom. Długoterminowe korzyści obejmują także poprawę jakości życia mieszkańców oraz zmniejszenie kosztów utrzymania budynków. Wpływ na środowisko naturalne pozostaje neutralny, a projekt wspiera zrównoważony rozwój poprzez redukcję zużycia zasobów naturalnych. Obszary Natura 2000 oraz inne chronione miejsca pozostają nienaruszone, a budynki po modernizacji stanowią przykład odpowiedzialnego zarządzania zasobami miejskimi.

Zgodnie z „Waloryzacją krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej” (K. i K. Badora, Opole 2006), teren gminy Otmuchów jest zlokalizowany na obszarze o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu, co przedstawiono na mapie poniżej.

Rysunek 6. Obszary o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu na terenie gminy Otmuchów

Legenda

- Obszary o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu
- Obszary o wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu
- Mapa topograficzna

Źródło: Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Otmuchów nie wpływają negatywnie na typy krajobrazów wskazane w opracowaniu „Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony”. Dokument ten szczegółowo klasyfikuje krajobrazy na unikatowe, bardzo rzadkie, rzadkie, średnio częste, częste i pospolite, a także określa stopień ich podatności na przekształcenia i zagrożenia wynikające

z działalności człowieka. Realizacja zadań GPR, takich jak rewitalizacja terenów zielonych, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych czy modernizacja przestrzeni miejskich, wprowadza przekształcenia o różnym stopniu intensywności, oceniane jako małe lub średnie, jednak są to działania sprzyjające ochronie i poprawie wartości krajobrazowych.

Zgodnie z waloryzacją krajobrazu, szczególnie istotne są środki łagodzące, które minimalizują potencjalny negatywny wpływ działań na krajobrazy unikatowe i rzadkie. Działania te obejmują nasadzenia zieleni, ochronę istniejących drzewostanów oraz projektowanie przestrzeni w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dodatkowe działania, takie jak wprowadzenie zielonych ekranów czy ochrona siedlisk, mają na celu integrację funkcji ekologicznych z estetycznymi, co podkreśla znaczenie krajobrazów nie tylko jako elementu przyrody, ale także jako przestrzeni społecznej.

Rewitalizacja parku miejskiego oraz terenu przy obiekcie „Zamek” to przykłady działań, które mogą przynieść trwałe korzyści dla krajobrazu. Przywrócenie tych przestrzeni do funkcji rekreacyjnych i edukacyjnych wzmacnia ich wartość przyrodniczą i kulturową, jednocześnie poprawiając estetykę i dostępność tych miejsc dla mieszkańców. Tego typu projekty, mimo iż wiążą się z krótkotrwałymi przekształceniami krajobrazu, np. podczas realizacji robót budowlanych, przynoszą długoterminowe korzyści w postaci zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej, poprawy mikroklimatu oraz stworzenia nowych siedlisk dla lokalnej fauny i flory.

W kontekście waloryzacji krajobrazu naturalnego województwa opolskiego istotna jest także rewitalizacja terenów dawnych ogródków działkowych „Ogrody Otmuchowskie”. Działania takie jak planowane nasadzenia drzew i krzewów, budowa infrastruktury edukacyjnej czy tworzenie przestrzeni sprzyjających bioróżnorodności mają na celu nie tylko poprawę estetyki krajobrazu, ale również jego funkcji ekologicznych. Tego typu zadania są zgodne z zaleceniami waloryzacji, wskazującymi na potrzebę aktywnej ochrony krajobrazów rzadkich i średnio częstych, które są szczególnie wrażliwe na działalność człowieka.

Podsumowując, zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Otmuchów uwzględniają wytyczne zawarte w opracowaniu „Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony”. Dzięki zastosowaniu środków łagodzących, takich jak nasadzenia roślinności, ochrona istniejących siedlisk czy ograniczenie ingerencji w krajobrazy o wysokiej wartości przyrodniczej, wpływ tych zadań na krajobraz jest w znacznym stopniu pozytywny. W efekcie realizacja GPR przyczynia się do poprawy estetyki i funkcjonalności krajobrazu, jednocześnie wspierając ochronę jego najcenniejszych elementów.

8.3 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zaplanowane działania w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów nie przewidują transgranicznego oddziaływania na środowisko. Realizacja projektowanych

przedsięwzięć nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach omawianego dokumentu ma charakter lokalny i ewentualne oddziaływanie projektowanych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie sporządzania prognozy stwierdzono, że realizacja działań nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na elementy środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Zadania polegające m.in. na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, ograniczeniu natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych i poprawie bezpieczeństwa, rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawie stanu budynków, będą realizowane na podstawie obowiązujących przepisów, po uprzedniej analizie ich wpływu na przyrodę w tym gatunki chronione oraz zakazy dotyczące ochrony przyrody i zabytków.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie szeregu działań łagodzących, które opisano w poniższej tabeli.

Tabela 11. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Powietrze i klimat	Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza, związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (niesypianie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów), — ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy. Ważną kwestią, mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza, jest również dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności ruchu. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.
Klimat akustyczny	W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów
na lata 2024-2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	Maszyzny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne. Należy przeanalizować i zastosować odpowiednią lokalizację, w tym zapewnić maksymalne odsunięcie od obszarów chronionych, np. siedlisk zwierząt, osiedli mieszkaniowych. Na obszarach zagrożonych hałasem należy zastosować infrastrukturę przeciwhałasową: poprawa nawierzchni dróg, budowa ekranów akustycznych.
Wody	Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków z jezdni oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów. Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria. Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.
Gleby	Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu. W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”. Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum. Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdeponowana na powierzchni terenu. W związku z zaplanowanymi działaniami z zakresu rozbudowy i modernizacji systemu dróg, rozbudowy infrastruktury wodno – kanalizacyjnej oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, podczas ich realizacji przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed: — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wyгородzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów
na lata 2024-2030

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Rośliny	W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane. Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed: — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygradzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Zwierzęta	W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym ptaków.
Ludzie	Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac. W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP. W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Źródło: Opracowanie własne

Działania kompensacyjne to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska, kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Ponadto większość z zaproponowanych działań bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” tzn. zakłada modernizację, przebudowę już istniejących

obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Jednak w przypadku zaistnienia takiej konieczności należy podjąć szereg działań, prowadzących do przywrócenia równowagi w przyrodzie na danym terenie, naprawy szkód dokonanych w środowisku oraz odtworzenia walorów krajobrazowych. Działania te często przyjmują formę robót budowlanych i ziemnych tj.:

- rekultywacja gleb,
- rekultywacja wód, w tym odnowa obiegu wody,
- renaturyzacja terenu (odtworzenie naturalnych warunków siedliskowych, urozmaicanie siedlisk),
- introdukcja gatunków np. ichtiofauny,
- zalesianie i nasadzenia roślinności (odtworzenie terenów zielonych),
- tworzenie sieci zadrzewień śródpolnych, ochrona istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie nowych obszarów ochronnych, co umożliwi migrację fauny i flory poprzez zmniejszenie fragmentacji środowiska.

10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030

Proponowane do realizacji przedsięwzięcia charakteryzują się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazują na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykraczają na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w ... inwestycji, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu tzw. obszarów wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku pełnej dokumentacji technicznej – większość zadań zaplanowanych do realizacji nie ma opracowanej jeszcze takiej dokumentacji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030, w tym posiadanej wiedzy na temat zakresu poszczególnych działań w chwili ich sporządzania. Dostępne dane techniczne opisujące planowane zadania prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po ogólne koncepcje.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring

Zakłada się, że Prognoza powinna obejmować obszar jednostki samorządu terytorialnego, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zgodnie z wymogami obowiązujących dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie opisanym poniżej. Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt.

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena czy stan środowiska ulega polepszeniu, czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej.

Kontrola i monitoring realizacji celów strategicznych powinien obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

W realizacji poszczególnych działań wynikających z Prognozy udział będą brać podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu zadaniami, podmioty realizujące te zadania, kontrolujące przebieg tych realizacji i jego efekty oraz społeczność gminy jako główny podmiot odbierający wyniki i odczuwający skutki podejmowanych działań.

W latach 2024-2030 na bieżąco będzie monitorowany podstęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych w Programie działań, a po 2030 roku nastąpi ostateczna ocena rozbieżności między celami

zdefiniowanymi w GPR i analiza przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnego Programu, w którym zostaną zdefiniowane nowe cele.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 12. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Wskaźniki
Liczba przeprowadzonych działań aktywizujących i integracyjnych [szt.], Liczba osób biorących udział w projektach aktywizujących i integrujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym [os.], Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego [os.], Liczba warsztatów przeprowadzonych w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych [szt.], Liczba osób biorących udział w zorganizowanych warsztatach [os.], Powierzchnia zagospodarowanego terenu [ha], Powierzchnia utworzonej infrastruktury zielono-niebieskiej [ha], Liczba wybudowanych tężni [szt.], Liczba wybudowanych amfiteatrów [szt.], Długość ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej [km], Liczba domków lęgowych [szt.], Liczba domków dla owadów [szt.], Liczba zamontowanych elementów małej architektury [szt.], Liczba obiektów zabytkowych poddanych renowacji [szt.], Długość wymienionego ogrodzenia [m], Ilość wybudowanych miejsc na trybunach [szt.], Liczba wybudowanych miejsc parkingowych [szt.], Liczba wybudowanych opraw oświetleniowych [szt.], Liczba miejsc na trybunach poddanych remontowi [szt.], Liczba nasadzonych drzew/krzaków [szt.], Powierzchnia, na której dokonano wymiany nawierzchni na przepuszczalną [m ²] Liczba Niebieskich Kart [szt.], Liczba wypadków drogowych [szt.], Liczba przestępstw popełnionych na danym obszarze [szt.], Liczba osób objętych wsparciem [os.] Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej [szt.], Liczba osób biorących udział w akcjach edukacji ekologicznej [os.], Liczba zmodernizowanych/wyremontowanych budynków mieszkalnych [szt.], Liczba zmodernizowanych/wyremontowanych lokali mieszkalnych [szt.].

Źródło: Opracowanie własne

Poza głównymi miernikami przy ocenie skuteczności realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji powinny być również brane pod uwagę wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców, mierzona za pomocą takich mierników, jak: długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz zmniejszenie całkowitych przepływów materiałowych w gospodarce,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost lesistości, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu na okres min. 21 dni w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedstawiona prognoza wpływu na środowisko została opracowana zgodnie z zakresem określonym w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o dostępie do informacji o środowisku i jego ochronie, uczestnictwie społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112). Uwzględniono w niej również wytyczne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Zakres analizy odpowiada wymaganiom Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. dotyczącej oceny skutków niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Otmuchów na lata 2024-2030 obejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców poprzez rozwój lokalnej społeczności, rewitalizację przestrzeni publicznej oraz wzmacnianie funkcji edukacyjnych i rekreacyjnych. Zadania realizowane w ramach programu skupiają się na zagadnieniach społecznych, edukacyjnych oraz kulturalnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu ochrony środowiska i dbałości o zasoby naturalne.

Program przewiduje organizację warsztatów i spotkań integracyjnych dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, takich jak osoby starsze, bezrobotne czy osoby z niepełnosprawnościami. Działania te odbywają się w istniejących budynkach użyteczności publicznej, co eliminuje konieczność ingerencji w środowisko naturalne. Ponadto program wspiera podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców poprzez szkolenia i warsztaty, co przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnej i zmniejszenia poziomu bezrobocia. Te działania mają neutralny wpływ na środowisko, a ich realizacja odbywa się w już zurbanizowanych obszarach.

W ramach programu realizowane są także projekty związane z rewitalizacją terenów zielonych, takich jak dawny obszar ogródków działkowych "Ogrody Otmuchowskie" oraz park miejski przy obiekcie "Zamek". Działania te obejmują tworzenie przestrzeni rekreacyjnych i edukacyjnych, nasadzenia zieleni oraz instalację elementów małej architektury. Podczas realizacji prac budowlanych występują przejściowe oddziaływania, takie jak wzrost emisji hałasu i pyłów, jednakże są one krótkotrwałe i ograniczone do okresu budowy. Etap eksploatacji przynosi liczne korzyści, w tym poprawę estetyki krajobrazu, wzrost bioróżnorodności oraz stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców.

Inne inicjatywy obejmują renowację zabytkowych obiektów, takich jak kolumna maryjna czy stadion miejski. Projekty te mają na celu podniesienie walorów estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych. Renowacja odbywa się w sposób zgodny z zasadami ochrony dziedzictwa kulturowego

i nie wywiera istotnego wpływu na środowisko naturalne. Podczas eksploatacji odnowione obiekty wspierają rozwój turystyki oraz aktywności sportowych i rekreacyjnych, co pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców.

Zagospodarowanie terenu przy ul. Warszawskiej oraz realizacja projektów edukacyjnych, takich jak kampanie promujące ekologię, są kolejnymi ważnymi elementami programu. Wprowadzenie zieleni oraz przepuszczalnych nawierzchni parkingowych wspiera ochronę środowiska, podczas gdy działania edukacyjne podnoszą świadomość ekologiczną mieszkańców, zachęcając do zrównoważonego stylu życia.

Podsumowując, GPR dla Miasta i Gminy Otmuchów to kompleksowy program, który łączy rozwój społeczności lokalnej z rewitalizacją przestrzeni publicznych i ochroną środowiska. Realizowane działania przynoszą liczne korzyści społeczne i środowiskowe, przy jednoczesnym minimalnym oddziaływaniu na przyrodę. Program wspiera zrównoważony rozwój gminy, zapewniając trwałe efekty dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Otmuchów na lata 2024-2030.....	9
Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	10
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy opolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	31
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy opolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	31
Tabela 5. Charakterystyka pomiaru PEM na terenie gminy Otmuchów.....	35
Tabela 6. Klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikacja wskaźników stanu chemicznego JCWP na terenie gminy Otmuchów w latach 2022-2023	38
Tabela 7. Obszary górnicze i wydobywane z nich złoża kopalin na terenie gminy Otmuchów	43
Tabela 8. Lesistość terenie gminy Otmuchów.....	44
Tabela 9. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Otmuchów.....	49
Tabela 10. Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska.....	57
Tabela 11. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	66
Tabela 12. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	71
Rysunek 1. Krajobrazy priorytetowe na terenie gminy Otmuchów.....	27
Rysunek 2. Wyniki pomiarów PEM na terenie gminy Otmuchów.....	36
Rysunek 3. Mapa zagrożenia powodzi na terenie gminy Otmuchów.....	40
Rysunek 4. Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemni na terenie gminy Otmuchów	41
Rysunek 5. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Otmuchów	42
Rysunek 6. Obszary o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu na terenie gminy Otmuchów	64